

Vergaderjaar 2024–2025

32 637

Bedrijfslevenbeleid

33 009

Innovatiebeleid

Nr. 651

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 september 2024

Jaarlijks informeer ik uw Kamer op Prinsjesdag over de afdrachtvermindering voor Speur- en Ontwikkelingswerk, beter bekend als de WBSO. Ik doe dat mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, omdat de WBSO een fiscale regeling is. In deze brief blik ik eerst terug op de WBSO in 2023. Het jaarverslag van de WBSO (de Focus) over 2023 stuur ik als bijlage mee met deze brief. Ook ga ik in op de omvang van het WBSO-budget en de parameters (afdrachtspercentages) van de regeling voor 2025. Vervolgens sta ik stil bij de uitbreiding van de delegatiebepaling van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (WVA) die voorzien wordt vanaf 2025. Ik sluit af met de evaluatie van de WBSO die momenteel loopt.

De WBSO heeft als doel om innovatie, speur- en ontwikkelingswerk (S&O), bij bedrijven te bevorderen. Het gaat daarbij om systematisch georganiseerde werkzaamheden, gericht op technisch-wetenschappelijk onderzoek of de ontwikkeling van technisch nieuwe software of fysieke producten en productieprocessen. S&O is een vorm van research & development, maar betreft een specificering van werkzaamheden daarbinnen die in aanmerking komen voor afdrachtvermindering in het kader van de WBSO. Bedrijven kunnen de kosten van hun S&O verlagen doordat zij een deel van die kosten in mindering mogen brengen op de af te dragen (loon)belasting. Dit betreft niet alleen de loonkosten, maar ook kosten en investeringen die nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de S&O-projecten.

Jaarverslag WBSO 2023 – De Focus

Ieder jaar brengt RVO een jaarverslag uit met daarin een overzicht van het WBSO-gebruik, genaamd de Focus. In 2023 hebben wederom meer dan 19 duizend bedrijven gebruik gemaakt van de WBSO. Het aantal starters daarbinnen is ruim 2.150, wat een lichte daling is ten opzichte van het jaar daarvoor, toen dit nog iets meer dan 2.400 bedrijven waren. 97% van alle gebruikers betrof mkb, wat al voor langere tijd een stabiel percentage is.

Het totaal aan toegekende loonkosten en kosten/uitgaven telt op tot € 8,7 miljard. Hiermee zet een stijging van eerdere jaren door, nu met name in de loonkosten (6% toename). De toegekende kosten resulteerden in € 1,8 miljard toegekende afdrachtvermindering. € 1,4 miljard daarvan werd daadwerkelijk verzilverd in de belastingaangiften. In de Focus is een uitgebreid overzicht beschikbaar met nadere toelichting, en is ook meer informatie te vinden over bijvoorbeeld inhoudelijke trends en regionale spreiding.

Voorbeelden uit de praktijk

In de Focus worden acht voorbeeldprojecten uitgelicht. Hieronder zijn twee van deze voorbeelden opgenomen om een idee te geven van het type projecten dat met de WBSO ondersteund wordt.

Innovatie van aarde tot in de ruimte – Het Nederlandse bedrijf cosine ontwikkelt technische oplossingen voor meetproblemen. Want er is veel wat het blote oog niet kan zien. Van de exacte versheid van vis tot röntgenstraling uit de ruimte, waarmee je de geheimen van het heelal kan ontrafelen. In 2023 vierde cosine hun 25-jarige jubileum en daarbij alle successen waar de WBSO aan heeft bijgedragen. Bijvoorbeeld de spiegels die ze de komende jaren ontwikkelen en produceren voor ATHENA: de grootste ruimtetelescoop van de Europese Ruimtevaartorganisatie (ESA).

Warmtetransport en -opslag met zout – Slimme energiesystemen voor het transporteren en opslaan van energie zijn cruciaal om de wereldwijde industrie fossielvrij te krijgen. Daarom ontwikkelt Brabetech systemen voor warmteopslag en -overdracht. Deze slaan hernieuwbare energie kortstondig op in gesmolten zout, om die vervolgens terug te leveren aan «hoge temperatuur industriële warmtegebruikers» zoals voedingsmiddelenfabrikanten, chemiebedrijven en de recycling-industrie. Zo willen de oprichters bijdragen aan een toekomst waarin industriële processen volledig draaien op de opwekking, gebruik en opslag van 100% hernieuwbare energie.

Budget 2025 en parameters

De WBSO heeft een budgetsysteem waarbij het uitgangspunt een basisbedrag is (voor 2025 € 1.390 miljoen), dat wordt vermeerderd op basis van de indexatiesystematiek¹ en waar het tekort of overschot van twee jaar geleden bij komt of af gaat (t-2 systematiek). In 2023 is hiernaast een structureel extra bedrag toegezegd van € 56 miljoen per jaar vanaf 2025. De indexatie voor 2025 bedraagt € 68 miljoen. In 2023 was er eveneens een overschot van € 68 miljoen. Plus de structurele extra toezegging komt het beschikbare budget voor 2025 daarmee op € 1.582 miljoen.

Hoewel dit budget het uitgangspunt voor de regeling vormt, zit er geen stop op het aantal of de hoogte van de aanvragen die ingediend kunnen worden. Dit betekent dat het budget en het verwachte gebruik op elkaar afgestemd moeten worden. Om het budget en het verwachte gebruik van de WBSO op elkaar aan te laten sluiten, kunnen de parameters (afdrachtperscentages die gelden voor de eerste en tweede schijf) worden aangepast. Dankzij de indexatie van het basisbudget en het extra toegezegde budget vanaf 2025, wordt er het komende jaar geen tekort in budget voorzien. De parameters van de WBSO zullen het komende jaar dan ook stabiel blijven, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

¹ Kamerbrief Indexatiesystematiek WBSO, 21 december 2022 (Kamerstukken 32 637, nr. 526).

Parameters WBSO		
	2024	2025
Tarief eerste schijf	32%	32%
Tarief eerste schijf starters	40%	40%
Grens eerste schijf	€ 350.000 S&O-grondslag	€ 350.000 S&O-grondslag
Tarief tweede schijf	16%	16%

Uitbreiding delegatiebepaling WVA

De Minister van Economische Zaken (EZ) heeft op grond van de WVA diverse bevoegdheden in het kader van de toepassing en uitvoering van de WBSO. Sinds 1996 is een delegatiebepaling van kracht waarmee de tarieven voor de verschillende schijven binnen de WBSO per ministeriële regeling aangepast kunnen worden. Zonder deze bepaling zou dit middels een wijziging van WVA moeten gebeuren. Om nog flexibeler te zijn en effectief in het afstemmen van het budget op het verwachte gebruik van de WBSO, wordt ook een delegatiebepaling van kracht voor het ophogen of verlagen van de schijfgrens (nu € 350.000). Op dit moment zou hiervoor ook een wetswijziging nodig zijn, gepaard met een lange doorlooptijd. Met deze uitbreiding kan ook de schijfgrens per ministeriële regeling aangepast worden. De wijziging is opgenomen in de Fiscale verzamelwet 2025 die naar verwachting op 1 januari van 2025 van kracht wordt.

Evaluatie WBSO

Conform de Regeling periodiek evaluatieonderzoek wordt de WBSO om de 5 tot 7 jaar geëvalueerd. De laatste evaluatie is van 2019.² In 2024 is de nieuwe evaluatie gestart. Naar verwachting wordt de evaluatie aan het begin van volgend jaar (Q1) afgerond.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

² Dialogic, APE en UNU-MERIT (2019), Evaluatie WBSO 2011–2017.